

מסכת סוטה פרק ג

(יט,א) משנה: היה נוטל את מנחתה מתוך כפיפה מצרית, ונותנה לתוך כלי שרת, ונותנה על ידה. וכהן מניח ידו מתחתיה ומניפה. הניף והגיש, קמץ והקטיר. והשאר נאכל לכהנים. היה משקה, ואחר כך מקריב את מנחתה. **רבי שמעון** אומר: מקריב את מנחתה ואחר כך היה משקה, שנאמר: (במדבר ה) "ואחר ישקה את האשה את המים". אם השקה ואחר כך הקריב את מנחתה, כשרה

גמרא: אמר ליה **רבי אלעזר לרבי יאשיה דדריה:** לא תיתב אכרעך, עד דמפרשת לה להא מילתא: מנין למנחת סוטה שטעונה תנופה? #מנא לן?! "והניף" כתיב בה! <בבעלים מנלן!# <אתיא "יד" "יד" משלמים - כתיב הכא: (במדבר ה) "ולקח הכהן מיד האשה", וכתיב התם: (ויקרא ז) "ידיו תביאנה" - מה כאן, כהן - אף להלן, כהן! ומה להלן, בעלים - אף כאן, בעלים - הא כיצד? מניח ידו תחת ידי הבעלים ומניף!

הניף והגיש, קמץ והקטיר. והשאר נאכל לכהנים. היה משקה, ואחר כך מקריב את מנחתה -- {הא אקרבה! <הכי קאמר: סדר מנחות כיצד? הניף והגיש, קמץ והקטיר. והשאר נאכל לכהנים. ובהשקאה גופה, פליגי רבי שמעון ורבנן. דרבנן סברי: משקה ואחר כך מקריב את מנחתה, ורבי שמעון סבר: מקריב את מנחתה ואחר כך משקה, שנאמר: (במדבר ה) "ואחר ישקה". ואם השקה ואחר כך הקריב את מנחתה, כשרה

(יט,ב) תנו רבנן: "והשקה" - &מה תלמוד לומר?! והלא כבר נאמר "והשקה"! <שאם נמחקה מגילה, ואומרת: "איני שותה", מערערין אותה ומשקין אותה בעל כרחה, דברי **רבי עקיבא**. **ר' שמעון** אומר: "ואחר ישקה" - &מה תלמוד לומר?! והלא כבר נאמר "והשקה"! - אלא לאחר כל מעשים כולן האמורין למעלה, מגיד שלשה דברים מעכבין בה: עד שלא קרב הקומץ, ועד שלא נמחקה מגילה, ועד שלא תקבל עליה שבועה!

עד שלא קרב הקומץ - ר' שמעון לטעמיה, דאמר: מקריב את

1 אלו הפסוקים השייכים לברייתא זו: והשקה את האשה את מי המרים המאריים ובאו בה המים המאריים למרים. ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף את המנחה לפני יהוה והקריב אתה אל המזבח. וקמץ הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה ואחר ישקה את האשה את המים. והשקה את המים והיתה אם נטמאה ותמעל מעל באישה ובאו בה המים המאריים למרים וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה בקרב עמה

מנחתה ואחר כך משקה

עד שלא נמחקה מגילה - ;אלא מאי משקה לה?! אמר **רב אשי**:
לא נצרכה לשרישומו ניכר

עד שלא תקבל עליה שבועה - ;מישתא הוא דלא שתיא - הא
מיכתב כתבי לה?! והאמר **רבא**: מגילת סוטה שכתבה קודם
שתקבל עליה שבועה, לא עשה ולא כלום! ככדי נסבה!

במאי קמיפלגי? אתלתא קראי כתיבי: "והשקה" קמא, "ואחר
ישקה", "והשקה" בתרא. רבנן סברי: "והשקה" קמא לגופו,
שמשקה ואחר כך מקריב את מנחתה; "ואחר ישקה" מיבעי ליה
לשרישומו ניכר; "והשקה" בתרא, שאם נמחקה מגילה ואומרת
"איני שותה", מערערין אותה ומשקה אותה בעל כרחיה. ור' שמעון
סבר: "ואחר ישקה" לגופו, שמקריב את מנחתה ואחר כך משקה;
"והשקה" קמא, שאם השקה ואחר כך הקריב את מנחתה, כשרה;
"והשקה" בתרא, שאם נמחקה מגילה ואמרה "איני שותה",
מערערין אותה ומשקין אותה בעל כרחיה: %ורבנן: בדיעבד, לא
פתח קרא!

{וסבר ר' עקיבא משקין אותה בעל כרחיה?! והתניא: **רבי יהודה**
אומר: כלבוס של ברזל מטילין לתוך פיה, שאם נמחקה מגילה
ואמרה "איני שותה", מערערין אותה ומשקין אותה בעל כרחיה.
אמר **רבי עקיבא**: כלום אנו צריכין אלא לבדוקה! והלא בדוקה
ועומדת! - אלא עד שלא קרב הקומץ, יכולה לחזור בה; משקרב
הקומץ, אינה יכולה לחזור בה

אוליטעמיד, תיקשי לך היא גופה: משקרב הקומץ, אינה יכולה
לחזור בה - והלא בדוקה ועומדת?! - לא קשיא! הא דקהדרא בה
מחמת רתיתא, והא דקהדרא בה מחמת בריותא! והכי קאמר: כל
מחמת בריותא, כלל כלל לא שתיא; מחמת רתיתא, עד שלא קרב
הקומץ, דאכתי לא אמחוק מגילה - אי נמי, אמחוק מגילה, דשלא
כדין עביד כהנים דמחקי - מצי הדרא בה; משקרב הקומץ, דבדין
עביד כהנים דמחקי, לא מצי הדרא בה (**כא**) ~ קשיא² דר' עקיבא
אדרבי עקיבא, התם אמר מחיקה מעכבא, והכא אמר קומץ
מעכב³ - תרי תנאי, ואליבא דר' עקיבא!

איבעיא להו: אמרה "איני שותה" מחמת בריותא, וחזרה ואמרה
"שותה אני", מהו? כיון דאמרה "איני שותה", "טמאה אני"
קאמרה, וכיון דאחזיק נפשה בטומאה, לא מציא הדרה בה? או

2 ונל"ד כמו "ודקשיא ... דהתם"

3 כך לפננו, ובכ"י: "התם אי קרב הקומץ דבדין עבוד והא אפכא שמעינן ליה"

דילמא כיון דאמרה "שותה אני" גליא דעתה דמחמת ביעתותא
הוא דאמרה? - תיקו!

אמר **אבא דשמואל**: צריך שיתן מר לתוך המים גמאי טעמא?
דאמר קרא: "מי המרים" - שמרים כבר!

משנה: עד שלא נמחקה המגילה אמרה "איני שותה", מגילתה
נגזת, ומנחתה מתפזרת על הדשן, ואין מגילתה כשרה להשקות
בה סוטה אחרת. נמחקה המגילה ואמרה "טמאה אני", המים
נשפכין, ומנחתה מתפזרת על בית הדשן. נמחקה המגילה ואמרה
"איני שותה", מערערין אותה ומשקין אותה בעל כרחא

אינה מספקת לשתות עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות, והיא
מתמלאת גידין, והם אומרים: "הוציאוה שלא תטמא העזרה!"

אם יש לה זכות, היתה תולה לה. יש זכות תולה שנה אחת, יש
זכות תולה שתי שנים, יש זכות תולה שלש שנים. מכאן אומר **בן
עזאי**: חייב אדם ללמד את בתו תורה, שאם תשתה, תדע שהזכות
תולה לה. **ר' אליעזר** אומר: כל המלמד בתו תורה כאילו⁴ לומדה
תפלות. **ר' יהושע** אומר: רוצה אשה בקב ותפלות מששים קבין
ופרישות. הוא היה אומר: חסיד שוטה, ורשע ערום, ואשה פרושה,
ומכות פרושין - הרי אלו מבלי עולם!

גמרא: אמר **ר' יהודה** אמר **שמואל** משום **ר' מאיר**: כשהייתי למד
תורה אצל **ר' עקיבא**, הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו, ולא אמר
לי דבר. כשבאתי אצל **ר' ישמעאל**, אמר לי: בני! מה מלאכתך?
אמרתי לו: לבלר אני! אמר לי: בני! הוי זהיר, שמלאכתך מלאכת
שמים היא! שמא תחסיר אות אחת או תתיר אות אחת, נמצאת
אתה מחריב את כל העולם כלו! אמרתי לו: דבר אחד יש לי,
שאני מטיל לתוך הדיו, ו"קנקנתום" שמו. אמר לי: וכי מטילין
קנקנתום לתוך הדיו?! התורה אמרה: "ומחה" - כתב שיוכל
למחות!

גמאי קאמר ליה ומאי קא מהדר ליה? אהכי קאמר ליה: לא
מבעיא בחסירות ויתירות, דבקי אנא, אלא אפילו למיחש לזבוב,
דדילמא אתי ויתיב אתגיה דדלי"ת ומחיק ליה, ומשוי ליה רי"ש,
דבר אחד יש לי, שאני מטיל לתוך הדיו, וקנקנתום שמו

{איני! והא תניא: אמר **רבי מאיר**: כשהייתי למד תורה אצל **ר'
ישמעאל**, הייתי מטיל קנקנתום לתוך הדיו, ולא אמר לי דבר.

4 זו הגרסה לפננו ובמשניות, אבל יש שאין גורסים "כאילו" וכן נראה מן הגמרא להלן

כשבאתי אצל ר' עקיבא, אסרה עלי! - קשיא שמוש אשמוש -
קשיא אסרה אאסרה! ~ בשלמא שמוש אשמוש, לא קשיא -
מעיקרא אתא לקמיה דר' עקיבא - כיון דלא מצי קם אליביה,
אתא לקמיה דר' ישמעאל וגמר גמרא. הדר אתא לקמיה דר'
עקיבא, סבר סברא ~ אלא אסרה אאסרה קשיא! - קשיא!

תניא: **רבי יהודה** אומר: אומר היה ר' מאיר: לכל מטילין קנקנתום
לתוך הדיו, (**כב**) חוץ מפרשת סוטה בלבד. **רבי יעקב** אומר
משמו: חוץ מפרשת סוטה של מקדש גמאי בינייהו? אמר ר'
ירמיה: למחוק לה מן התורה איכא בינייהו! - והני תנאי כי הני
תנאי, דתניא: אין מגילתה כשירה להשקות בה סוטה אחרת. **רבי**
אחי בר יאשיה אומר: מגילתה כשירה להשקות בה סוטה אחרת
אמר **רב פפא**: דילמא לא היא! עד כאן לא קאמר תנא קמא התם
אלא כיון דאינתיק לשום רחל, לא הדרא מינתקא לשום לאה.
אבל תורה, דסתמא כתיבה, הכי נמי דמחקינן!

אמר **רב נחמן בר יצחק**: דילמא לא היא! עד כאן לא קאמר רבי
אחי בר יאשיה התם אלא במגילה, דאיכתוב לשום אלות בעולם,
אבל תורה, דלהתלמד כתיבה, הכי נמי דלא מחקינן!

{ורבי אחי בר יאשיה לית ליה "כתב לגרש את אשתו ונמלך.
מצאו בן עירו ואמר לו: "שמי כשמך ושם אשתי כשם אשתך" -
פסול לגרש בו"?!} אמרי: התם (דברים כד) "וכתב לה" אמר
רחמנא - בעינן כתיבה לשמה! {הכא נמי: (במדבר ה) "ועשה
לה"?!} אמאי עשייה? מחיקה!

אינה מספקת לשתות עד שפניה מוריקות ועיניה בולטות, והיא
מתמלאת גידין -- גמני? אר' שמעון היא, דאמר מקריב את
מנחתה ואחר כך משקה. דכמה דלא קרבה מנחתה, לא בדקי לה
מיא, דכתיב: (במדבר ה) "מנחת זכרון מזכרת עון"! {אימא סיפא:
יש לה זכות, היתה תולה לה - אתאן לרבנן! דאי ר' שמעון,
האמר: אין זכות תולה במים המרים?!} אמר **רב חסדא**: הא מני?
ר' עקיבא היא, דאמר: מקריב את מנחתה ואחר כך משקה,
ובזכות, סבר לה כרבנן!

והם אומרים "הוציאוה שלא תטמא העזרה!" -- מאי טעמא?
דדילמא מתה! {למימרא דמת אסור במחנה לוויה?!} והתניא: טמא
מת מותר ליכנס למחנה לוויה. ולא טמא מת בלבד אמרו, אלא

אפילו מת עצמו, שנאמר: (שמות יג) "ויקח משה את עצמות יוסף עמו" - עמו במחיצתו!?! |אמר **אביי**: שמא תפרוס נדה! {למימרא דבעיתותא מרפיא?! <אין! דכתיב: (אסתר ד) "ותתחלחל המלכה מאד", ואמר **רב**: שפירסה נדה! {והא אנן תנן: חרדה מסלקת דמים!?! <פחדא צמית - ביעתותא מרפיא!

אם יש לה זכות, היתה תולה לה. יש זכות תולה שנה אחת, יש זכות תולה שתי שנים, יש זכות תולה שלש שנים -- גמני מתניתין? לא אבא יוסי בן חנן, ולא ר' אלעזר בן יצחק איש כפר דרום, ולא רבי ישמעאל! דתניא: אם יש לה זכות, תולה לה שלשה חדשים, כדי הכרת העובר, דברי **אבא יוסי בן חנן**. ר' אלעזר בן יצחק איש **כפר דרום** אומר: תשעה חדשים, שנאמר: (במדבר ה) "ונקתה ונזרעה זרע", ולהלן הוא אומר: (תהלים כב) "זרע יעבדנו יסופר" - זרע הראוי לספר. **רבי ישמעאל** אומר: שנים עשר חדש. ואף על פי שאין ראיה לדבר, זכר לדבר, דכתיב: (דניאל ד:כד) "להן מלכא, מלכי ישפר עליך, וחטיך בצדקה פרוק, ועויתך במיחן ענין, (כא,א) הן תהוי ארכא לשלותיך", וכתיב: "כלא מטא על נבוכדנצר מלכא", וכתיב: "לקצת ירחין תרי עשר"! <לעולם רבי ישמעאל, ואשכח קרא דאמר ותני, דכתיב: (עמוס א) "כה אמר ה' על שלשה פשעי אדום"! ~ומאי "אף על פי שאין ראיה לדבר זכר לדבר"? דלמא שאני גוים, דלא מפקיד דינא עליהו!

⁵זכות דמאי? ^ אילימא זכות דתורה - הא אינה מצווה ועושה היא! ^ אלא זכות דמצוה - זכות דמצוה, מי מגנא כולי האי?! והתניא: את זו דרש **רבי מנחם בר יוסי**: (משלי ו) "כי נר מצוה ותורה אור" - תלה הכתוב את המצוה בנר, ואת התורה באור - את המצוה בנר, לומר לך: מה נר, אינה מגינה אלא לפי שעה - אף מצוה, אינה מגינה אלא לפי שעה; ואת התורה באור, לומר לך: מה אור, מגין לעולם, אף תורה, מגינה לעולם. ואומר: "בהתהלךך תנחה אותך בשכבך תשמר עליך והקיצות היא תשיחך" - "בהתהלךך תנחה אותך" - זה העולם הזה; "בשכבך תשמור עליך" - זו מיתה; "והקיצות היא תשיחך" - לעתיד לבא. משל לאדם שהיה מהלך באישון לילה ואפילה, ומתיירא מן הקוצים, ומן הפחתים, ומן הברקנים, ומחיה רעה, ומן הליסטיין. ואינו יודע באיזה דרך מהלך. נזדמנה לו אבוקה של אור, ניצל מן הקוצים, ומן הפחתים, ומן הברקנים. ועדיין מתיירא מחיה רעה,

5 לפננו יש כאן פסקא, אבל לע"ד אין זה מקומו, אלא כולו למעלה

ומן הליסטיין, ואינו יודע באיזה דרך מהלך. כיון שעלה עמוד השחר, ניצל מחיה רעה ומן הליסטיין, ועדיין אינו יודע באיזה דרך מהלך. הגיע לפרשת דרכים, ניצל מכולם

דבר אחר: עבירה מכבה מצוה, ואין עבירה מכבה תורה, שנאמר: (שיר השירים ח) "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה"

אמר ר' יוסף: מצוה - בעידנא דעסיק בה, מגנא ומצלא - בעידנא דלא עסיק בה, אגוני מגנא, אצולי לא מצלא. תורה - בין בעידנא דעסיק בה ובין בעידנא דלא עסיק בה, מגנא ומצלא!

{מתקיף לה רבה: אלא מעתה, דואג ואחיתופל, מי לא עסקי בתורה? אמאי לא הגינה עלייהו?! | אלא אמר רבא: תורה, בעידנא דעסיק בה, מגנא ומצלא; בעידנא דלא עסיק בה, אגוני מגנא - אצולי לא מצלא. מצוה, בין בעידנא דעסיק בה בין בעידנא דלא עסיק בה, אגוני מגנא, אצולי לא מצלא

<<רבינא אמר: לעולם זכות תורה! ודקאמרת אינה מצווה ועושה - נהי דפקודי לא מפקדא, באגרא דמקרין ומתניין בנייהו, ונטרן להו לגבריהו עד דאתו מבי מדרשא, מי לא פלגאן בהדייהו!?

מאי "פרשת דרכים"? אמר ר' חסדא: זה תלמיד חכם ויום מיתה! <<רב נחמן בר יצחק אמר: זה תלמיד חכם ויראת חטא! <<מר זוטרא אמר: זה תלמיד חכם דסלקא ליה שמעתתא אליבא דהלכתא!

דבר אחר: עבירה מכבה מצוה, ואין עבירה מכבה תורה - אמר ר' יוסף: דרשיה רבי מנחם בר יוסי להאי קרא כי סיני! ואילמלא דרשוה דואג ואחיתופל הכי, לא רדפו בתר דוד! דכתיב: (תהלים עא) "לאמר אלהים עזבו רדפו ותפשוהו כי אין מציל" - מאי דרוש? <(דברים כג:טו) "ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" - והן אינן יודעין שעבירה מכבה מצוה, ואין עבירה מכבה תורה

מאי (שיר השירים ח) "בוז יבזו לו"? אמר עולא: לא כשמעון אחי עזריה, ולא כר' יוחנן דבי נשיאה, אלא כהלל ושבנא. דכי אתא רב דימי, אמר: הלל ושבנא, אחי הוו. הלל עסק בתורה. שבנא עבד עיסקא. לסוף, אמר ליה: תא נערוב וליפלוג! יצתה בת קול ואמרה: (שיר השירים ח) "אם יתן איש את כל הון ביתו באהבה בוז יבזו לה"

(כא,ב) מכאן אומר **בן עזאי**: חייב אדם ללמד את בתו תורה, שאם תשתה, תדע שהזכות תולה לה. **ר' אליעזר** אומר: כל המלמד בתו תורה לומדה תפלות -- וְתִפְלוֹת, סלקא דעתך?! אלא אימא: כאילו למדה תיפלות! אמר **ר' אבהו**: מאי טעמא דר' אליעזר? דכתיב: (משלי ח) "אני חכמה שכנתי ערמה" - כיון שנכנסה חכמה באדם, נכנסה עמו ערמומית {ורבנן, האי "אני חכמה" מאי עבדי ליה? כמיבעי ליה לכדרבי יוסי בר' חנינא, דאמר **ר' יוסי בר' חנינא**: אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמעמיד עצמו ערום עליהן, שנאמר: "אני חכמה שכנתי ערמה". אמר **ר' יוחנן**: אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שמשים עצמו כמי שאינו, שנאמר: (איוב כח) "והחכמה מאין תמצא"

ר' יהושע אומר: רוצה אשה בקב ותפלות מששים קבין ופרישות -- גמאי קאמר? אהכי קאמר: רוצה אשה בקב ותפלות עמו, מתשעת קבין ופרישות

הוא היה אומר: חסיד שוטה, ורשע ערום ... - הרי אלו מבלי עולם! -- גְּהִיכִי דמי חסיד שוטה? כגון דקא טבעה איתתא בנהרא, ואמר: לאו אורח ארעא לאיסתכולי בה ואצולה! גְּהִיכִי דמי רשע ערום? אומר **רבי יוחנן**: זה המטעים דבריו לדיין קודם שיבא בעל דין חברו!

<<**ר' אבהו** אומר: זה הנותן דינר לעני להשלים לו מאתים זוז, דתנן: מי שיש לו מאתים זוז, לא יטול לקט שכחה ופאה ומעשר עני. היה לו מאתים חסר דינר, אפילו אלף נותנין לו כאחת, הרי זה יטול!

<<<**רבי אסי** אמר **רבי יוחנן**: זה המשיא עצה למכור בנכסים מועטין, דאמר **רבי אסי** אמר **ר' יוחנן**: יתומים שקדמו ומכרו בנכסים מועטין, מה שמכרו מכרו

<<<<**אבוי** אמר: זה המשיא עצה למכור בנכסים כרבן שמעון בן גמליאל, דתניא: "נכסי לך, ואחריך לפלוני", וירד הראשון ומכר ואכל, השני מוציא מיד הלקוחות, דברי **רבי**. **רבן שמעון בן גמליאל** אומר: אין לשני אלא מה ששייר ראשון

<<<<<**רב יוסף בר חמא** אמר **רב ששת**: זה המכריע אחרים

באורחותיו

לְאַחֲרֵים זֵרִיקָא אָמַר רַב הוֹנָא: זֶה הַמִּיקָל לַעֲצֻמוֹ וּמַחֲמִיר

חכמים <<<<< **עולא** אמר: זה **(כב,א)** שקרא ושנה ולא שימש תלמידי

אתמר: קרא ושנה ולא שימש תלמידי חכמים, **ר' אלעזר** אומר:
הרי זה עם הארץ. **ר' שמואל בר נחמני** אמר: הרי זה בור. **ר' ינאי**
אומר: הרי זה כותי. **רב אחא בר יעקב** אומר: הרי זה מגוש. אמר
רב נחמן בר יצחק: מסתברא כרב אחא בר יעקב, דאמרי אינשי:
"רטין מגושא, ולא ידע מאי אמר, תני תנא, ולא ידע מאי אמר"

תנו רבנן: איזהו עם הארץ? ככל שאינו קורא קריאת שמע שחרית וערבית בברכותיה, דברי ר' מאיר! <אחכמים אומרים: כל שאינו מניח תפילין! <<בן עזאי אומר: כל שאין לו ציצית בבגדו! <<<ר' יונתן בן יוסף אמר: כל שיש לו בנים ואינו מגדלן ללמוד תורה <<<<אחרים אומרים: אפילו קורא ושונה ולא שימש תלמידי חכמים, זהו עם הארץ; קרא ולא שנה, הרי זה בור; לא קרא ולא שנה, עליו הכתוב אומר: (ירמיהו לא) "וזרעתי את בית ישראל ואת בית יהודה זרע אדם וזרע בהמה!"

(משלי כד) "ירא את ה' בני ומלך ועם שונים אל תתערב" - אמר **רבי יצחק**: אלו ששונים הלכות {פשיטא! כמהו דתימא? שונין **בחסא**, וכדרב הונא, דאמר **רב הונא**: כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה, הותרה לו - קמשמע לן!

תנא: התנאים מבלי עולם; מבלי עולם סלקא דעתך?! אאמר
רבינא: שמורין הלכה מתוך משנתן. תניא נמי הכי: אמר ר' **יהושע**:
 וכי מבלי עולם הן?! והלא מיישבי עולם הן! שנאמר: (חבקוק ג)
 "הליכות עולם לו!" | אלא שמורין הלכה מתוך משנתן

ואשה פרושה, ומכות פרושין -- תנו רבנן: בתולה צליינית, ואלמנה שובבית, וקטן שלא כלו לו חדשיו, הרי אלו מבלי עולם {איני!
והאמר **רבי יוחנן**: למדנו יראת חטא מבתולה, וקיבול שכר מאלמנה - יראת חטא מבתולה, דר' יוחנן שמעה לההיא בתולה דנפלה אאפה, וקאמרה: "רבש"ע! בראת גן עדן ובראת גיהנם! בראת צדיקים ובראת רשעים! יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בי בני אדם!"; קיבול שכר מאלמנה, דההיא אלמנה דהואי בי כנישתא בשיבבותה. כל יומא הות אתיא ומצלה בי מדרשיה דר'

יוחנן. אמר לה: "בתי! לא בית הכנסת בשיבבותך?" אמרה ליה: "רבי! ולא שכר פסיעות יש לי?"! "אכי קאמר, כגון יוחני בת רטיבי!

גמאי קטן שלא כלו לו חדשיו? אהכא תרגימו: זה תלמיד חכם המבעט ברבותיו! <רבי אבא אמר: זה תלמיד שלא הגיע להוראה, ומורה! דאמר ר' אבהו אמר רב הונא אמר רב: מאי דכתיב: (משלי ז) "כי רבים חללים הפילה ועצומים כל הרוגיה"? - "כי רבים חללים הפילה" - זה תלמיד חכם שלא הגיע להוראה, ומורה; "ועצומים כל הרוגיה" - זה תלמיד חכם שהגיע להוראה, ואינו מורה. (כב,ב) גועד כמה? אעד ארבעין שנין! {איני! והא רבה אורי!} <בשוין!

ומכות פרושין -- תנו רבנן: שבעה פרושין הן: פרוש שיכמי, פרוש נקפי, פרוש קיזאי, פרוש מדוכיא, פרוש "מה חובתי ואעשנה", פרוש מאהבה, פרוש מיראה - פרוש שיכמי - זה העושה מעשה שכם; פרוש נקפי - זה המנקיף את רגליו; פרוש קיזאי - אמר ר' נחמן בר יצחק: זה המקיז דם לכתלים; פרוש מדוכיא - אמר רבה בר שילא: דמשפץ כי מדוכיא; פרוש "מה חובתי ואעשנה" - זה מעליותא היא! - אלא דאמר "מה חובתי תן ואעשנה!"; פרוש מאהבה, פרוש מיראה - אמרו ליה אבבי ורבא לתנא: לא תיתני "פרוש מאהבה פרוש מיראה", דאמר רב יהודה אמר רב: לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצות, אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה, בא לשמה! אמר רב נחמן בר יצחק: דמטמרא מטמרא ודמגליא מגליא. בי דינא רבה ליתפרע מהני דחפו גונדי!

אמר לה ינאי מלכא לדביתיה: אל תתיראי מן הפרושין, ולא ממי שאינן פרושין, אלא מן הצבועין שדומין לפרושין, שמעשיהן כמעשה זמרי, ומבקשין שכר כפנחס!

משנה: ר' שמעון אומר: אין זכות תולה במים המרים. ואם אתה אומר הזכות תולה במים המאררין, מדהה אתה את המים בפני כל הנשים השותות, ומוציא אתה שם רע על הטהורות ששתו. שאומרים: טמאות הן, אלא שתלתה להן זכות! רבי אומר: הזכות תולה במים המאררים, ואינה יולדת ואינה משבחת, אלא מתנוונה והולכת. לסוף, היא מתה באותה מיתה

נטמאת מנחתה עד שלא קדשה בכלי, הרי היא ככל המנחות,

ותפדה. ואם משקדשה בכלי, הרי היא ככל המנחות, ותשרף. ואלו שמנחותיהן נשרפות: **(כג,א)** האומרת: "טמאה אני לך", ושבאו לה עדים שהיא טמאה, והאומרת: "איני שותה", ושבילה אינו רוצה להשקותה, ושבילה בא עליה בדרך. וכל הנשואות לכהנים, מנחותיהן נשרפות. בת ישראל שנשאת לכהן, מנחתה נשרפת. וכהנת שנשאת לישראל, מנחתה נאכלת

מה בין כהן לכהנת? מנחת כהנת נאכלת, ומנחת כהן אינה נאכלת; כהנת מתחללת, וכהן אין מתחלל; כהנת מטמאה למתים, ואין כהן מטמא למתים; כהן אוכל בקדשי קדשים, ואין כהנת אוכלת בקדשי קדשים

מה בין איש לאשה? האיש פורע ופורס, ואין האשה פורעת ופורמת; האיש מדיר את בנו בנזיר, ואין האשה מדרת בנה בנזיר; האיש מגלח על נזירות אביו, ואין האשה מגלחת על נזירות אביה; האיש מקדש את בתו, ואין האשה מקדשת את בתה; האיש מוכר את בתו, ואין האשה מוכרת את בתה; האיש נסקל ערום, ואין האשה נסקלת ערומה; האיש נתלה, ואין האשה נתלית; האיש נמכר בגניבתו, ואין האשה נמכרת בגניבתה

גמרא: תנו רבנן: כל הנשואות לכהונה, מנחותיהן נשרפות - כיצד? כהנת לוי וישראלית, שנשאת לכהן - אין מנחתה נאכלת, מפני שיש לו חלק בה. ואינה עולה כליל, מפני שיש לה חלק בה. אלא הקומץ קרב בעצמו, והשירים קריבין בעצמן - איקרי כאן: כל שהוא ממנו לאישים, הרי הוא בבל תקטירו. אמר **יהודה בריה דר' שמעון בן פזי**: דמסיק להו לשום עצים, כר' אליעזר, דתניא: **ר' אליעזר** אומר: לריח ניחוח אי אתה מעלה, אבל אתה מעליהו לשום עצים!

{הניחא לר' אליעזר, דאית ליה האי סברא - אלא לרבנן, דלית להו האי סברא, מאי איכא למימר?! <דעבדי להו כר' אלעזר בר' שמעון, דתניא: **רבי אלעזר בר' שמעון** אומר: הקומץ קרב בעצמו, והשירים מתפזרים על בית הדשן. **(כג,ב)** ואפילו רבנן לא פליגי עליה דר' אלעזר בר' שמעון אלא במנחת חוטא של כהנים, דבת הקרבה היא, אבל בהא, אפילו רבנן מודו

בת ישראל שנשאת לכהן, מנחתה נשרפת. וכהנת שנשאת לישראל, מנחתה נאכלת -- מאי טעמא? <דאמר קרא: (ויקרא ו) "וכל מנחת כהן כליל תהיה לא תאכל" - כהן ולא כהנת;

כהנת מתחללת, כהן אין מתחלל -- גמנלן? <דאמר קרא: (ויקרא כא) "ולא יחלל זרעו בעמיו" - זרעו מתחלל, והוא אינו מתחלל!

כהנת מטמאה למתים, ואין כהן מטמא למתים -- גמאי טעמא? <אמר קרא: (ויקרא כא) "אמור אל הכהנים בני אהרן" - בני אהרן, ולא בנות אהרן!

כהן אוכל בקדשי קדשים, ואין כהנת אוכלת בקדשי קדשים -- דכתיב: (ויקרא ו) "כל זכר בבני אהרן יאכלנה"

מה בין איש לאשה? האיש פורע ופורס, ואין האשה פורעת ופורמת -- תנו רבנן: "איש" - אין לי אלא איש - אשה מנין? כשהוא אומר: (ויקרא יג) "והצרוע אשר בו" - הרי כאן שנים! {אם כן, מה תלמוד לומר "איש"?! <לענין שלמטה: איש פורע ופורס, ואין האשה פורעת ופורמת!

האיש מדיר את בנו בנזיר, ואין האשה מדרת בנה בנזיר - אמר ר' יוחנן: הלכה היא בנזיר

האיש מגלח על נזירות אביו, ואין האשה מגלחת על נזירות אביה - אמר ר' יוחנן: הלכה היא בנזיר

האיש מקדש את בתו, ואין האשה מקדשת את בתה - דכתיב: (דברים כב) "את בתי נתתי לאיש הזה"

האיש מוכר את בתו, ואין האשה מוכרת את בתה -- דכתיב: (שמות כא) "כי ימכור איש את בתו"

האיש נסקל ערום, ואין האשה נסקלת ערומה -- גמאי טעמא? <(ויקרא כד) "ורגמו אותו" - מאי "אותו"? ^ אילימא: אותו ולא אותה - והכתיב: (דברים יז) "והוצאת את האיש ההוא או את האשה ההיא"! <אלא אותו בלא כסותו, ולא אותה בלא כסותה!

האיש נתלה, ואין האשה נתלית -- גמאי טעמא? <אמר קרא: (דברים כא) "ותלית אותו על עץ" - אותו, ולא אותה!

האיש נמכר בגניבתו, ואין האשה נמכרת בגניבתה -- גמאי טעמא? <אמר קרא: (שמות כב) "ונמכר בגניבתו" - בגניבתו, ולא בגניבתה!